

Bij 'Eerst zien dan klanken horen' kunnen rijmen, auditieve synthese, beginklanken en klankdeletie worden geoefend. In de eerste fase waarin kinderen nog niet de auditieve oefeningen beheersen, kan worden begonnen met 1 kaart voor de leerling en 1 kaart voor de begeleider. Wanneer de oefeningen beter worden beheerst, kan het spel worden gespeeld waarbij de stapeltjes kaartjes omgekeerd op het blad met de 6 gekleurde vakken liggen. Hierbij wordt de kleurendobbelsteen gebruikt. Wanneer bijvoorbeeld 'rood' wordt gegooid, mag een kaartje uit het rode vak worden gepakt. De winnaar is degene die het eerst de kaarten vol heeft.

Naast het oefenen van het fonemisch bewustzijn in combinatie met letters, wordt gebruik gemaakt van de visuele ondersteuning van plaatjes en gearceerde klanken of klankgroepen. Het tekort van het verbale werkgeheugen wordt gecompenseerd door visuele ondersteuning.

Het gaat hier om het visueel maken van fonemische oefeningen. Wanneer een kind een woord nog niet weet, zegt de leerkracht dit. Het steeds weer horen van het woord, zal er toe leiden dat het kind begrijpt hoe de oefening gedaan moet worden. Laat niet raden! ZIEN en tegelijkertijd BENOEMEN staat centraal.

Het oefenen van het **rijmen**:

In eerst instantie worden alleen de kaartjes met gemarkeerde klanken gebruikt. Dezelfde klankgroepen zijn gemarkeerd met dezelfde kleur. Wanneer de oefeningen beter worden beheerst, worden ook de kaartjes zonder gemarkeerde klank toegevoegd.

- Leg alle kaartjes omgekeerd op tafel of op de onderplaat met de gekleurde vlakken .
- Het kind pakt een kaartje en zegt het woord. Wanneer de leerling een woord nog niet kent, benoemt de leerkracht dit.
- De leerling zoekt op welke onderkaart het kaartje past (en kijkt hierbij naar dezelfde kleur en dezelfde letters). Wanneer de leerling de woorden nog niet kent, benoemt de leerkracht de rijmwoorden. De leerling herhaalt. De leerkracht herhaalt de rijmwoorden en wijst de gelijke klankstukken aan. TEGELIJKERTIJD ZIEN EN BENOEMEN. Door dit vaak te zien en te horen, wordt het duidelijk wat rijmen inhoudt.

Het oefenen van de **auditieve synthese**:

- Leg alle kaartjes omgekeerd op tafel of op de onderplaat met de gekleurde vlakken .
- De leerling pakt een kaartje. De leerkracht benoemt bij de woordkaartjes *elke letter (klank) hardop en wijst tegelijkertijd aan*. Daarna wordt het woord *als geheel benoemd en tegelijkertijd van links naar rechts in één beweging aangewezen* (h – aa – s, haas). De synthese wordt op deze manier visueel gemaakt (zoals de leeshandeling ook is). Wanneer de leerling nog niet hoort welk woord bij de afzonderlijke klanken hoort, benoemt de begeleider dit.
- Dan wordt het bijbehorende plaatje op de onderplaat gezocht. De synthese wordt opnieuw geoefend. Door de ondersteuning van de afbeelding zal het kind de fonemen eerder op de juiste manier kunnen synthetiseren waardoor het klankpatroon eerder wordt gekoppeld aan het woord.
- Vestig ook eens de aandacht op woorden waarvan de eerste, middelste of laatste klanken gelijk zijn.

Het oefenen van het herkennen van de **beginklank**:

In eerst instantie worden alleen de kaartjes met gemarkeerde klanken gebruikt. Wanneer de oefeningen beter worden beheerst, worden ook de kaartjes zonder gemarkeerde klank toegevoegd.

- Leg alle kaartjes omgekeerd op tafel of op de onderplaat met de gekleurde vlakken .
- De leerling pakt een kaartje en zoekt op welke onderkaart het past. Wanneer de leerling het woord nog niet kent, benoemt de leerkracht dit. De leerling herhaalt en wijst de beginklank van de woorden aan. De leerkracht herhaalt en wijst de klank aan die gekleurd is. TEGELIJKERTIJD ZIEN EN BENOEMEN. Door dit vaak te zien en te horen, wordt het duidelijk met welke klank het woord begint.

Het oefenen van **klankdeletie**:

- Leg alle kaartjes omgekeerd op tafel of op de onderplaat met de gekleurde vlakken .
- De leerling pakt een kaartje en zegt het woord. De leerkracht benoemt welke klank weggehaald wordt (de onderstreepte letter). Samen wordt gezocht op welke kaart het gevormde woord staat. De begeleider wijst aan en benoemt welke delen van het woord hetzelfde zijn.